

Sammanfattning

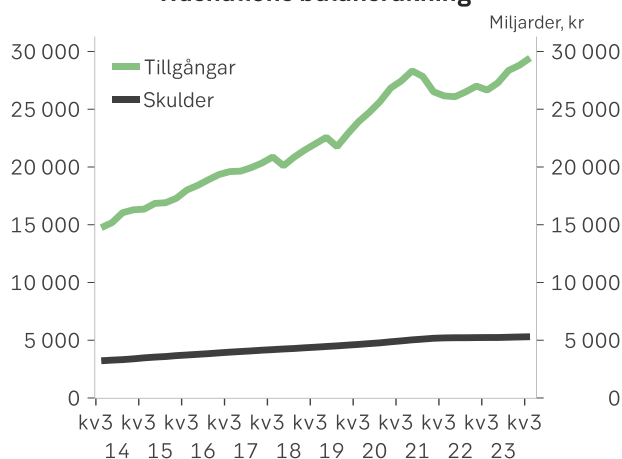
Hushållens förmögenhet fortsätter öka

- Under tredje kvartalet ökade hushållens tillgångar med 639 miljarder kronor till 29 442 miljarder kronor
- Skulderna steg med 20 miljarder kronor till 5 302 miljarder kronor
- Hushållen nysparade 84 miljarder kronor

Under tredje kvartalet fortsatte inflationen att ligga på nivåer under Riksbankens mål på 2 procent. Mycket drivet av låga energi- och drivmedelspriser. Samtidigt fortsatte ekonomin visa tecken på lågkonjunktur med svag tillväxt och fortsatt hög arbetslöshet. Efter sommaren sänkte man därför styrräntan vid två tillfällen från 3,75 procent till 3,25 procent. I slutet av kvartalet presenterades en expansiv budget för 2025 där nära halva reformutrymmet går till hushållen i form av skattesänkningar. Tillsammans med lägre bolåneräntor väntas hushållen få mer pengar att röra sig med under nästa år, vilket bidrar till återhämtningen av svensk ekonomi. På global nivå var det fortsatt stora oroligheter som återspeglades i ett stort fall på börsen, vilket togs igen ganska omgående. Ett tecken på att marknaden är på helspänn. Allt som allt utvecklades däremot börsen positivt. Även bostadsmarknaden hade lite mer fart efter sommaren med stigande priser och ökad aktivitet. Den positiva utvecklingen på såväl börs som bostadsmarknad bidrog till att hushållens totala tillgångar nådde en ny toppnivå.

Under kvartalet ökade hushållens samlade tillgångar med 639 miljarder kronor till 29 442 miljarder kronor. Jämfört med för ett år sedan har tillgångarna stigit med 10,5 procent. Under kvartalet ökade såväl aktie- och räntetillgångarna som fastighetstillgångarna.

Hushållens balansräkning

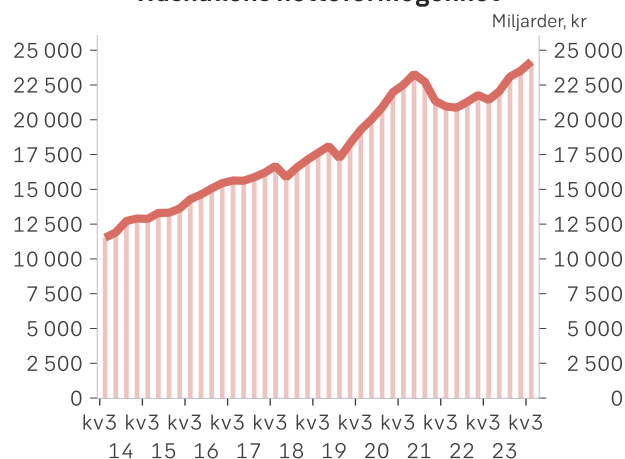

Tillgångarna består av bostäder, försäkringar, aktiesparande, fondsparande, sparkonto, premiepension och

obligationssparande. Den enskilt största tillgången, bostäder, utgör 40 procent av den samlade förmögenheten, följt av tillgångar i värdepapper. Det innebär att tillgångarna till stor del drivs av utvecklingen på bostadsmarknaden och börsen och endast i mindre utsträckning av det kvartalsvisa nysparandet.

Den andra sidan av hushållens balansräkning, den aggregerade skuldstocken, fortsatte att stiga under det tredje kvartalet. Skulderna steg med 20 miljarder kronor, vilket är en uppgång med 0,4 procent från föregående kvartal. Vid utgången av september uppgick skulderna till 5 302 miljarder kronor. På årsbasis har skulderna vuxit med 1,3 procent, vilket är en något snabbare takt jämfört föregående kvartal. Tillgångssidan växte i snabbare takt jämfört med hushållsskulderna, vilket gör att hushållens samlade nettoförmögenhet, tillgångar minus skulder, ökade under kvartalet. Hushållens nettoförmögenhet steg med 2,6 procent och låg vid utgången av det tredje kvartalet på 24 140 miljarder kronor.

Hushållens nettoförmögenhet

Hushållens nysparande under tredje kvartalet uppgick till 84 miljarder kronor. Det är en dryg tredjedel av nysparandet föregående kvartal (246 miljarder) och mindre än motsvarande kvartal föregående år (97 miljarder). Nysparandet drevs till största delen av sparande i tjänstepension (55 miljarder) och premiepension (21 miljarder).

Kv3 2024 ¹	Miljarder kronor
Ingående värde	28 803
Förändring räntetillgångar	+40
Förändring aktietillgångar	+333
Förändring fastighetstillgångar	+266
Varav nysparande	+84
Utgående värde	29 442
Skulder	-5 302
Nettotillgångar	24 140

¹ Avrundade siffror vilket kan bidra till differens i summering av tabell.

Tillgångar

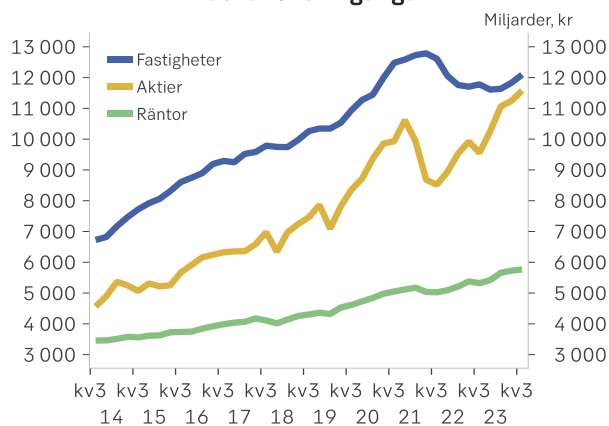
Tillgångarna når ny toppnivå

- Hushållens aktietillgångar steg med 333 miljarder kronor
- Fastighetstillgångarna steg med 266 miljarder kronor
- Nysparandet var 84 miljarder under tredje kvartalet

Som säsongsmönstren ofta ser ut fick såväl börs som bostadsmarknad en skjuts efter sommarens lugn. Trots en stor nedgång under mitten av kvartalet, med anledning av bland annat sämre arbetsmarknadssiffror än väntat i USA, steg ändå börsen med 3,6 procent (OMXSPI). På bostadsmarknaden ökade aktiviteten med fler avslutade affärer och priserna steg med i snitt 1,3 procent. Sedan årsskiftet har bostadspriserna stigit med 4,1 procent. I takt med att räntorna fortsätter att sjunka kan vi vänta oss att bostadsmarknaden blir allt stabilare. Köpkraften börjar också återvända till hushållen men flera undersökningar tyder på att de i första hand kommer välja att spara det extra utrymme framför att konsumera. Något som väntas leda till att återhämtningen av ekonomin blir mer utdragen. Den positiva utvecklingen på såväl bostadsmarknad som värdepappersmarknad bidrog till att hushållens totala tillgångar fortsatte att stiga under året och nådde en ny rekordnivå.

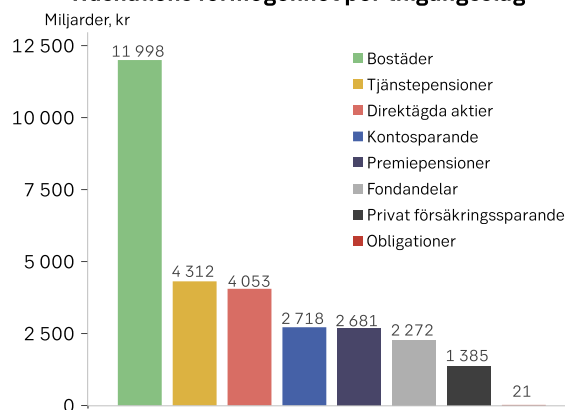
Hushållens bruttoförmögenhet uppgick vid utgången av tredje kvartalet till 29 442 miljarder kronor. Tillgångarna steg med 639 miljarder kronor, vilket är en ökning med 2,2 procent jämfört med föregående kvartal. Hushållens aktietillgångar steg med 333 miljarder kronor (3,0 procent) och räntetillgångarna med 40 miljarder kronor (0,7 procent) samtidigt som fastighetstillgångarna steg med 266 miljarder kronor (2,2 procent). Medan räntetillgångarna står för en femtedel av hushållens förmögenhet utgör fastighetstillgångarna och aktietillgångarna ungefär 40 procent vardera av tillgångarna. Tillgångarna fördelas mellan 5 769 miljarder kronor i räntetillgångar, 11 577 miljarder kronor i aktierelaterade tillgångar och 12 096 miljarder kronor i fastigheter. Nettoförmögenheten, tillgångar minus skulder, ökade med 2,6 procent och uppgick vid utgången av juni till 24 140 miljarder kronor.

Hushållens tillgångar

Om hushållens förmögenhet delas in i fler tillgångskategorier blir det tydligt att bostäder är den enskilt största tillgången på 11 998 miljarder kronor. Den är nästan tre gånger så stor som hushållens näst största tillgång, tjänstepensioner (4 312 miljarder kronor). Den mer avsmattade bostadsmarknaden har däremot gjort att tillgångsslaget bostäder idag ligger i paritet med värdet det hade under slutet av 2022.

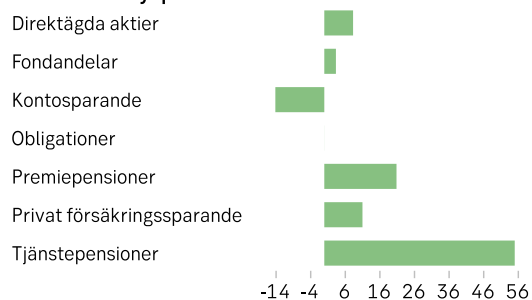
Hushållens förmögenhet per tillgångslag

Hushållens nysparande på 84 miljarder kronor under det tredje kvartalet är drygt en tredjedel av nysparandet under föregående kvartal. Största nysparandet var i tjänstepension på 55 miljarder kronor. Därefter följer premiepensioner (+21 miljarder), privat försäkringssparande (+11 miljarder), direktägda aktier (+8 miljarder), fondandelar (+3 miljarder), obligationer (+0,02 miljarder) och sparande på konto (-14 miljarder).

Nysparandet var lägre än föregående kvartal men fick till skillnad från då inte en skjuts av skatteåterbäring och utdelningar. Därtill väljer många hushåll att lägga sina pengar på semesterkonsumtion framför sparande under sommarmånaderna. I en undersökning SEB genomförde innan sommaren svarade 2 av 3 hushåll att de planerar att finansiera sin semester med sparade pengar. Det återspeglas i att det var ett nettouttag på sparkonto under kvartalet. I senaste [Sparkollen](#) uppger hushållen att de planerar att öka sitt sparande, vilket talar för att vi framgent kommer se att nysparandet stiger. De senaste 12 månaderna har hushållen sparat 561 miljarder kronor, vilket är drygt 100 miljarder mer än snittet de senaste 10 åren.

Hushållens nysparande

Skulder

Hushållens skulder fortsätter att stiga

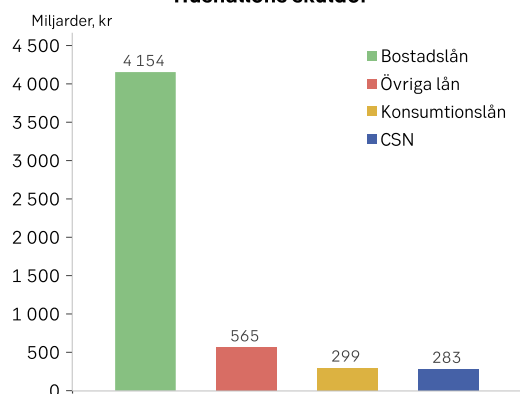
- Under kvartalet steg hushållens skulder till 5 302 miljarder kronor
- Den årliga skuldökningstakten steg till 1,3 procent
- Bostadslånen steg med 0,4 procent

I takt med att räntorna sjunker och köpkraften stiger ökar hushållens vilja och förmåga att ta på sig mer skulder, vilket också återspeglas i statistiken. Det är även en bidragande faktor till att bostadspriserna steg något mer under kvartalet och väntas fortsätta göra så under hösten. Skuldökningstakten på bolån fortsatte att stiga, även om det är en bit kvar till den kvartalsvisa ökningstakt på över 1 procent som syntes innan Riksbanken började höja styrräntan.

Hushållens samlade skulder ökade med 20 miljarder kronor (+0,4 procent) under kvartalet och uppgick vid utgången av september till 5 302 miljarder kronor. Skulderna består av bostadslån, studielån hos CSN, konsumtionskrediter och övriga lån hos finansbolag. Övriga lån definieras som utlåning till företagshushåll exklusive bostadslån samt all utlåning till hushållens icke vinstdrivande organisationer. Bostadslån, studielån och övriga lån utvecklades i snabbare takt jämfört med föregående kvartal medan konsumtionslånen minskade.

Hushållens konsumtionslån minskade med 0,6 procent medan studieskulder (hos CSN) och övriga lån ökade under kvartalet med 0,7 procent respektive 0,6 procent. Den största delen av lånestocken är bostadslån vilken fortsatte att växa både på kvartalsbasis med 1,6 miljarder (+0,4 procent) och på årsbasis (+0,9 procent). Hushållens bolåneskulder står för 78 procent av skuldstocken, medan studieskulder och konsumtionslån står för drygt 10 procent av skulderna.

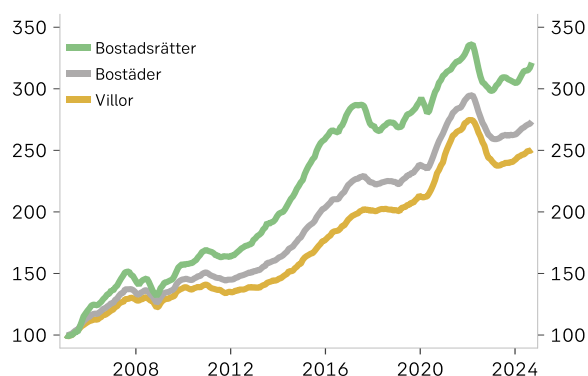
Hushållens skulder

Den viktigaste förklaringen till bostadslånens höga andel av den totala skuldstocken är den starka boprisutvecklingen de senaste 20 åren. En utveckling som accelererade under pandemin. Bostadslånen är också den enda skuldkategori som aldrig minskat under Sparbarometerens nästan 30 år långa historia. Nedgången i bostadspriser i kombination med stigande räntor de senaste åren tillsammans med ökad amortering talade för att bostadslånen för första gången skulle minska i storlek. När räntesänkningar nu står för dörren tillsammans med att bostadsmarknaden så sakteliga kommer börja återhämta sig kan vi nog konstatera att en minskning av hushållens skulder uteblev. Frågan är dock om ökningstakten framöver kommer vara lägre än tidigare, när hushållen blivit mer eftertänksamma på grund av de senaste årens turbulens.

Bostadsprisernas utveckling

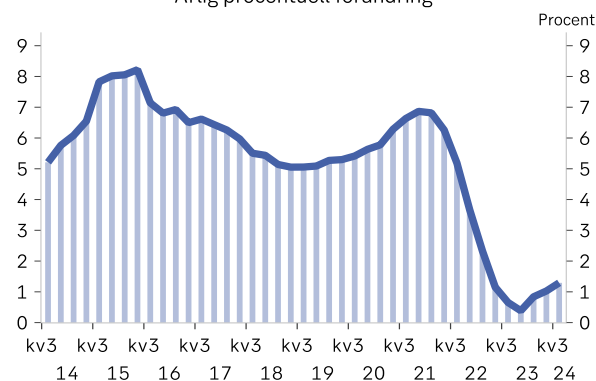
Index, 2005= 100

Sammantaget fortsätter hushållens skulder att stiga och når vid utgången av kvartalet en ny toppnotering på 5 302 miljarder. Skuldökningstakten som årlig procentuell förändring stiger något från föregående kvartal till 1,3 procent och har således stigit något tre kvartal i rad. Det är klart lägre än det tioåriga snittet på 5,3 procent.

Hushållens skuldökningstakt

Årlig procentuell förändring

Skuldkvot

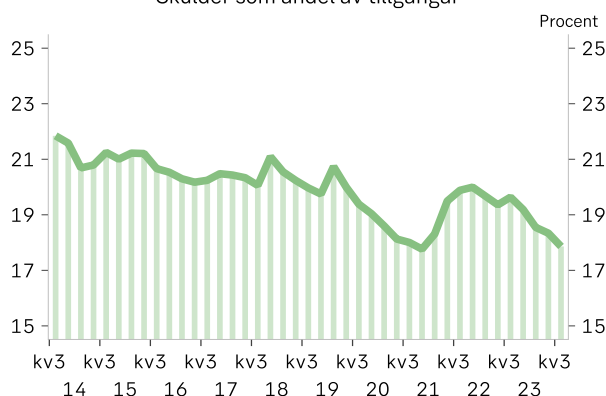
Hushållens räntekvot stiger

- Skulderna som andel av förmögenheten sjönk till 18,0 procent
- Skulderna som andel av disponibel inkomst sjönk till 178,2 procent
- Räntekvoten steg till 8,2 procent

I SEB:s Sparbarometer studerar vi skulderna både i förhållande till hushållens disponibla inkomster och de samlade tillgångarna. Det är viktigt att förstå både hushållens balans- och resultaträkning när man analyserar hushållens skuldsättning. Under årets tredje kvartal sjunker hushållens båda skuldkvoter medan räntekvoten stiger

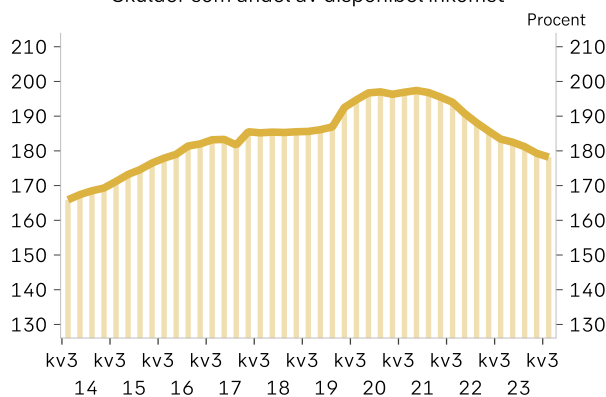
Kvartalets positiva börs- och boprisutveckling gjorde att tillgångarna ökade mer än skulderna. Det ledde till att hushållens skuldkvot, mätt som de aggregerade skulderna som andel av de aggregerade tillgångarna, minskade något under det tredje kvartalet till 18,0 procent (-0,3 procentenheter).

Hushållens skuldkvot
Skulder som andel av tillgångar

Om man i stället tittar på hushållens skulder som andel av disponibel inkomst fortsätter även den kvoten att minska ytterligare under kvartalet. Med fortsatt låg skuldökning växte hushållens disponibla inkomster snabbare än skulderna, vilket resulterade i att skuldkvoten återigen backade. Skuldkvoten har minskat kontinuerligt i tre års tid och hamnade på 178,2 procent i september vilket är den lägsta nivån sedan slutet på 2016.

Hushållens skuldkvot
Skulder som andel av disponibel inkomst

Det ena måttet är inte mer korrekt än det andra men den historiska utvecklingen visar att analysen av hushållens skuldsättning inte blir komplett utan att både tillgångar och inkomster inkluderas

För att få en helhetsbild av hushållens skuldsättning är även ett tredje och kompletterande mått viktigt, den så kallade räntekvoten. Den mäter relationen mellan hushållens ränteutgifter och disponibla inkomster. Under mitten av 10-talet låg räntekvoten på historisk låga nivåer och planade ut runt 4 procent, i samband med att Riksbanken hade minusränta. Under 2022 steg inflationen kraftigt vilket också bidrog till att perioden av extremt låga räntor fick ett slut och därmed också den låga räntekvoten.

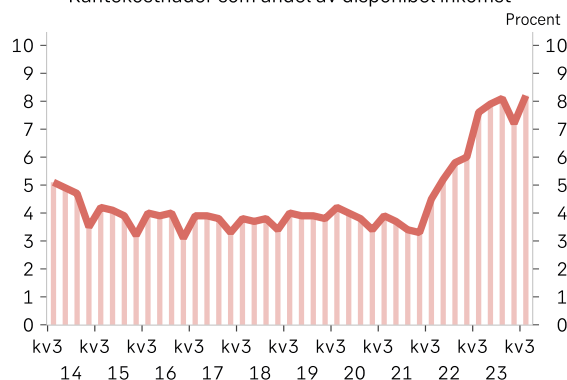
Under tredje kvartalet steg räntekvoten till 8,2 procent, vilket är en ökning med 14 procent jämfört med föregående kvartal (7,2 procent). Efter nedgången i andra kvartalet vände räntekvoten nu upp igen. Det senaste decenniet har den genomsnittliga räntekvoten legat på 4,5 procent.

Att räntekvoten sjönk under föregående kvartal kan förklaras av att disponibel inkomst steg tack vare höga kapitalinkomster i form av utdelningar, samtidigt som räntor och skulder låg kvar på samma nivå. Under tredje kvartalet sjönk hushållens totala räntekostnader marginellt då Riksbankens inledande räntesänkningar började få genomslag i hushållens plånböcker. Men disponibel inkomst fick inte samma skjuts som under förra kvartalet, vilket drog upp räntekvoten.

Under tredje kvartalet fortsatte Riksbanken att sänka räntan från 3,75 procent till 3,25 procent och skickade tydliga signaler om att fler sänkningar är att vänta under året. Det kommer så småningom bidra till att hushållens ränteutgifter sjunker ytterligare och bör, tillsammans med stigande disponibel inkomst, leda till att räntekvoten sjunker. SEB:s prognos är att styrräntan vid utgången av 2024 kommer ligga på 2,5 procent, vilket kan ge lägre räntekostnader på drygt 1 200 kronor i månaden per miljon i bolån jämfört med när styrräntan låg på 4 procent. Det väntas ge hushållen mer utrymme för konsumtion, vilket kommer hjälpa till att driva på återhämtningen av svensk ekonomi framöver.

Hushållens räntekvot

Räntekostnader som andel av disponibel inkomst

De svenska hushållens skuldsituation ser alltså olika ut beroende på vilket mått man använder. Det som är gemensamt för dem är att de aggregerade nominella skulderna stigit under hela mätperioden. Avgörande för hur måtten förändrats över tid har alltså inte varit om skulderna gått upp eller ner utan hur de disponibla inkomsterna, det generella ränteläget och hushållens tillgångar har utvecklats.

Definitioner och källor

Definitioner

Tillgångar	Bostäder, direktägda aktier, tjänstepensioner, privat försäringssparande, fonder, inlåning (inkl. bankkonto, riksgäldsspar, sedlar och mynt), premiepensionssparande och obligationer
Bostäder	Taxeringsvärde enligt Skatteverkets typkoder och marknadsvärdesberäkning med SCB:s köpeskillingskoefficient. Observera att justering gjorts gentemot tidigare kvartal då Skatteverket justerat sina definitioner och typkoder
Skulder	Bostads-, konsumtions-, CSN- och övriga lån
Nettoförmögenheten	Tillgångar – skulder
Skuldkvot	Skulder/Tillgångar
Nysparande	Nettotransaktioner i respektive kategori

Källor

- Pensionsmyndigheten
- SEB
- Svensk Försäkring
- Statistiska centralbyrån (SCB)
- Mäklarstatistik

Denna rapport publicerades 4 december 2024

Américo Fernández

Privatekonom
070-739 45 64

Susanne Eliasson

Senior analytiker
070-763 65 88

Amie Berglund

Analytiker
Ansvarig för sammanställningen av Sparbarometern
070-739 41 51

Petter Brunnberg

Presskontakt
070-763 51 66

SEB Privatekonomi, AS8, SE-169 79 Solna